

Ustanowienie nagrody VdG

W atmosferze jubileuszu 30-lecia swego istnienia oraz w 30-tym roku od podpisania „Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy” pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec, w poczuciu znaczenia tych wydarzeń dla zakończenia trudnej przeszłości pełnej niesprawiedliwości, dyskryminacji, niezgody i wrogości oraz wejścia na drogę prowadzącą do stanięcia w prawdzie, przełamania podziałów, integracji z poszanowaniem odrębności kulturowej, językowej i historycznej, Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce postanawia przyznawać doroczne wyróżnienie dla tych, którzy w szczególnie sposób przyczynili się i przyczyniają do powodzenia tej drogi w różnych dziedzinach.

Traktat, uznanie praw mniejszości narodowych wypływających z szeroko rozumianych praw człowieka bazujących na wolności osoby ludzkiej, system demokratyczny we wszelkich dziedzinach życia stały się drogą wiodącą w Europie do otwarcia granic i pogłębiania wspólnoty państw i regionów. Jeśli Europa, w tym Polska i Niemcy, podąża w kierunku zwiększania potencjału wspólnotowego, to pozostaje wierna swym judeochrześcijańskim i humanistycznym fundamentom. To z nich wyrasta niełatwy potencjał jednania, tolerancji i akceptacji pozwalającej na bycie jednością w różnorodności. Zbyt wielu oddawało swe umiejętności temu, co jedność burzyło. Ale wielu też na przestrzeni dziejów trudziło się o jedność i pokój. Czynili to jako władcy, politycy, działacze społeczni, duchowni, twórcy kultury. Każda z tych dziedzin może bowiem służyć zarówno złu jak i dobru. Budowaniu i niszczeniu, życiu i śmierci.

Wierzymy, że prawdziwa, bogata i silna tożsamość własna pozwala docenić i szanować tożsamość innych oraz umożliwia otwarcie. Łatwo ulec pokusie, by budując, odzyskując, pielęgnując swoją tożsamość kierować się przeciwko innym. Łatwiej jest pielęgnować pamięć przeżytych krzywd lub wykorzystywać swoją siłę niż podejmować dialog. Z mądrości dialogu wyrasta pojednana pamięć i wspólna droga ku przyszłości a nie wyrastają kolejne uprzedzenia. Wszyscy, którzy swoją pracę, działalność, twórczość poświęcają dialogowi i wspólnocie, umacnianiu i otwieraniu swych tożsamości są najważniejszymi przewodnikami na drodze ku ideałom jakie przyświecały twórcom szerokiej europejskiej wspólnoty ludzi i wartości. Wspólnota Niemców w Polsce świadoma swej drogi poprzez dzieje pełnej jasnych kart służby wartościom, postępowi, zgodzie ale także ciemnych kart wypełnionych cudzym i własnym cierpieniem ustanawia tę nagrodę kierując swoje spojrzenie w przyszłość z wiarą w to, że kolejne pokolenia z niej wyrosłe będą mogły się cieszyć pomyślnością, rozkwitem swej kultury, języka, tożsamości w przyjaznym otoczeniu. Jesteśmy przekonani, że jeśli to nastąpi to będzie to także zasługą tych, którzy nagrodą „Gratias agimus” zostaną wyróżnieni.

W treści „Traktatu o dobrym sąsiedztwie i wzajemnej współpracy” czytamy o roli mniejszości narodowych jako naturalnego pomostu między narodami polskim i niemieckim. Przynależność do dwóch społeczności pozwala łatwiej widzieć siebie i innych w szerokim kontekście, w bogactwie różnorodności narodowej, kulturowej, językowej i religijnej i łatwiej się zrozumieć. Pragniemy więc dzielić się tym spojrzeniem w nadziei, że pomoże ono wielu żyć obok siebie w zgodzie, szacunku i solidarności społecznej. Niech ta nagroda rozśławia wartości, za które ją jako wspólnota Niemców w Polsce przyznajemy.